นโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ธนาคารออมสิน

Government Savings Bank

Website : www.gsb.or.th

นโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ธนาคารออมสินมีความมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์สุจริตโปร่งใส เป็นธรรม สร้างความเชื่อมั่น และเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมุ่งเน้นให้คณะกรรมการธนาคารออมสิน ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างธนาคารออมสิน ร่วมกันต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ ประกอบกับเป็นการดำเนินงานตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 - 2580) และตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2562 ที่ให้รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2562

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจจะต้องยึดถือและนำไปสู่การปฏิบัติ โดยมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมสุจริต แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ธนาคารจึงจัดทำนโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ขอบเขตการบังคับใช้

นโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริตฉบับนี้ อนุมัติโดยคณะกรรมการธนาคารออมสิน เพื่อให้คณะกรรมการธนาคารออมสิน ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างธนาคารออมสิน ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการป้องกันการทุจริตกับทุกกิจกรรมทางธุรกิจของธนาคารโดยเคร่งครัด

2. คำจำกัดความ

“ทุจริต” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

การทุจริต มี 3 ประเภท ดังนี้

1. คอร์รัปชัน (Corruption) หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบต่อธนาคาร ตนเอง หรือผู้อื่น

2. การยักยอกทรัพย์สิน (Asset Misappropriation) หมายความว่า การลักขโมยหรือการเบียดบังทรัพย์สินของธนาคารหรือลูกค้าไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น

3. การทุจริตรายงานทางการเงิน (Financial Statement Fraud) หมายความว่า การตกแต่งตัวเลขทางบัญชีหรืองบการเงิน เพื่อจะเปลี่ยนแปลงข้อมูลในงบการเงินให้เกินมูลค่าจริงหรือต่ำกว่ามูลค่าจริง

“สินบน” หมายความว่า ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ ยอมรับการให้ หรือเรียกร้องสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่หรือกฎหมาย เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์อันมิชอบ

“ของขวัญ” หมายความว่า เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แก่กัน เพื่ออัธยาศัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสน่หา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางหรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตั๋ว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง

“การเลี้ยงรับรองและการบริการต้อนรับ” หมายความว่า การเลี้ยงอาหาร เครื่องดื่ม หรือการบริการใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการแสดง การดูกีฬา การร่วมกิจกรรมสันทนาการหรือกีฬา เช่น ตีกอล์ฟ ที่เกิดขึ้นเนื่องในโอกาสพิเศษตามประเพณีนิยม ซึ่งเป็นการให้หรือรับจากบุคคลภายนอกที่ทำธุรกิจหรือติดต่องานกับธนาคาร

“เงินสนับสนุน” หมายความว่า เงินที่ใช้จ่ายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อธุรกิจ ตราสินค้า หรือชื่อเสียงของธนาคาร เงินสนับสนุน มีความเสี่ยง เนื่องจากเป็นการจ่ายเงินสำหรับการบริการหรือผลประโยชน์ที่ยากต่อการวัดผลและติดตาม

“การบริจาคเพื่อการกุศล” หมายความว่า เงินที่จ่ายเป็นสาธารณกุศลให้กับองค์กรหรือสถาบันทางศาสนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบำรุงศาสนา รวมทั้งเงินอุดหนุนโดยอนุโลมที่จ่ายให้กับพนักงาน กรณีค่าฌาปนกิจ โดยไม่ได้หวังผลประโยชน์หรือสิ่งอื่นใดตอบแทน

“การบริจาคเพื่อสาธารณประโยชน์” หมายความว่า การใช้จ่ายเงินเพื่อโครงการกิจกรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน สังคม กลุ่ม ประชาชน เงินที่จ่ายเพื่อการบริจาคหรือสนับสนุน รวมทั้งการจัดหาทรัพย์สิน สิ่งของ และพัสดุ เพื่อสาธารณประโยชน์ให้แก่องค์กรภาครัฐ สมาคม มูลนิธิ โรงพยาบาล โรงเรียน หน่วยงานต่าง ๆ หรือบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสาธารณประโยชน์ โดยไม่ได้หวังผลประโยชน์หรือสิ่งอื่นใดตอบแทน

“การช่วยเหลือทางการเมือง” หมายความว่า การให้ความช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการเงินหรือรูปแบบอื่น เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง เช่น การให้สิ่งของหรือบริการ การโฆษณาส่งเสริมหรือสนับสนุนพรรคการเมือง การซื้อบัตรเข้าชมงานที่จัดเพื่อระดมทุนหรือบริจาคเงินให้แก่องค์กรที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพรรคการเมือง ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการสนับสนุนกระบวนการประชาธิปไตยที่กระทำได้ตามที่กฎหมายกำหนด

“ค่าอำนวยความสะดวก” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายจำนวนเล็กน้อย ที่จ่ายแก่เจ้าพนักงานของรัฐอย่างไม่เป็นทางการ และเป็นการให้เพียงเพื่อให้มั่นใจว่า เจ้าพนักงานของรัฐจะดำเนินการตามกระบวนการ หรือเป็นการกระตุ้นให้ดำเนินการรวดเร็วขึ้น โดยกระบวนการนั้นไม่ต้องอาศัยดุลพินิจของเจ้าพนักงานของรัฐ และเป็นการกระทำอันชอบด้วยหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น รวมทั้งเป็นสิทธิที่นิติบุคคลพึงจะได้ตามกฎหมายอยู่แล้ว เช่น การขอใบอนุญาต การขอหนังสือรับรอง และการได้รับการบริการสาธารณะ

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม” หมายความว่า การที่กรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงาน กระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่น ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่หรือการใช้ดุลยพินิจอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อธนาคาร

3. แนวทางปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของธนาคารออมสิน

คณะกรรมการธนาคารออมสิน ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง ต้องปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ดังนี้

3.1 ปฏิบัติตามนโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของธนาคาร โดยต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการทุจริตในทุกรูปแบบไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

3.2 ปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบด้วยขีดความสามารถและประสิทธิภาพที่เพียงพอ มีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์สุจริต เที่ยงธรรม ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ และมีความรับผิดชอบ

3.3 ไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นการแสดงถึงเจตนาว่าเป็นการทุจริตทั้งทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์แก่ธนาคาร ตนเอง หรือผู้อื่น

3.4. ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการรับหรือให้สินบน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

3.5 ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่

3.6 ธนาคารไม่มีนโยบายในการเลี้ยงรับรองและการบริการต้อนรับ และให้หรือรับของขวัญกับบุคคลภายนอกที่ทำธุรกิจหรือติดต่อกับธนาคารเพื่อติดสินบน

3.7 การบริจาคเพื่อการกุศล การบริจาคเพื่อสาธารณประโยชน์ และการให้เงินสนับสนุนหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของธนาคาร ต้องได้รับอนุมัติตามที่ธนาคารกำหนด

3.8 ธนาคารไม่มีนโยบายบริจาคเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อเป็นการช่วยเหลือทางการเมือง

3.9 ธนาคารไม่มีนโยบายจ่ายเงินค่าอำนวยความสะดวก ในรูปแบบใด ๆ เพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจ

3.10 ไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest) และต้องรายงานเปิดเผยข้อมูลการขัดกันฯ ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารกำหนด

3.11 ห้ามผู้ที่ได้รับมอบอำนาจในการอนุมัติ อนุญาต ลงนามในสัญญาต่าง ๆ การดำเนินคดี หรือดำเนินกิจการ และต้องไม่รู้เห็นยินยอมให้คู่สมรสดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามที่กฎหมายกำหนด

3.12 ไม่ตกแต่งข้อมูล เอกสารของธนาคาร หรือตัวเลขทางบัญชีหรืองบการเงินให้เกินมูลค่าจริง หรือต่ำกว่ามูลค่าจริง

3.13 ดูแลและใช้ทรัพย์สินของธนาคารเพื่อประโยชน์ของธนาคาร ไม่นำทรัพย์สิน หรือเงินสดของธนาคารหรือลูกค้าไปเป็นของตนเองหรือผู้อื่น

3.14 ไม่ละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร

3.15 ธนาคารมีการจ้างเจ้าพนักงานของรัฐในการบริหารหรือปฏิบัติงานให้แก่ธนาคารตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่กำหนด

4. การควบคุมภายใน กำกับดูแล และการตรวจสอบการทุจริต

ธนาคารมีกระบวนการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการทุจริต โดยมีการรายงานผลให้คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของธนาคารออมสินทราบ รวมถึงการสอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายในกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี กระบวนการบริหารความเสี่ยง โดยคณะกรรมการตรวจสอบ

5. การแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนการทุจริต

ธนาคารถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยจัดให้มีนโยบาย กระบวนการและช่องทางการแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนการทุจริต โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการรับแจ้งเบาะแสหรือรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตที่ชัดเจน การดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งเบาะแส มาตรการคุ้มครองและเก็บรักษาข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้ร้องเรียนไว้เป็นความลับ การรายงานผลต่อผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้ร้องเรียน และบทลงโทษผู้ที่กระทำความผิด ตลอดจนมีการสื่อสารให้คณะกรรมการธนาคารออมสิน ผู้บริหาร และพนักงาน ทราบถึงกระบวนการและช่องทางการแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนการทุจริต

6. การบริหารทรัพยากรบุคคล

6.1 ธนาคารมีกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล การคัดเลือกบุคลากร การประเมินผลงาน การพิจารณาผลตอบแทน และการเลื่อนตำแหน่ง ที่สะท้อนถึงความมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติตามนโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริต เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ถูกแทรกแซงจากผู้มีอำนาจ

6.2 ธนาคารจะไม่ลดตำแหน่ง ลงโทษ หรือให้ผลทางลบ ต่อพนักงานที่ปฏิเสธการทุจริต แม้ว่าการกระทำนั้น จะทำให้ธนาคารสูญเสียโอกาสทางธุรกิจ

6.3 ธนาคารมีการปฐมนิเทศให้แก่พนักงานใหม่ และการฝึกอบรมให้แก่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ความคาดหวังของธนาคาร และรู้ถึงบทลงโทษ กรณีไม่ปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการฯ

7. การกำกับดูแลบริหารจัดการบริษัทย่อย

ธนาคารมีการกำกับดูแลบริหารจัดการให้บริษัทย่อย มีนโยบายหรือแนวทางปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย หลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติของธนาคารออมสิน และมีการนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติ

8. การสื่อสารนโยบาย

ธนาคารให้ความสำคัญกับการสื่อสารนโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริต และมาตรการป้องกันการทุจริตโดยกำหนดให้มีขั้นตอน ช่องทาง วิธีการสื่อสารไปยังผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างของธนาคารออมสิน ทุกหน่วยงานเข้าถึงและรับทราบได้ทุกคน รวมทั้งบริษัทย่อยของธนาคาร ตลอดจนสื่อสารไปยังพันธมิตรและคู่ค้าของธนาคาร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเพื่อให้นำนโยบายและมาตรการเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

9. บทกำหนดโทษ

การประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนนโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในกรณีที่เป็นความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการตามระเบียบการธนาคารออมสิน ว่าด้วยวินัยของพนักงานธนาคารออมสิน และในกรณีที่เป็นความผิดทางอาญา หรือทำให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคาร จะต้องถูกดำเนินการทางอาญาหรือต้องชดใช้ความเสียหายทางแพ่งด้วย

อนุมัติโดยคณะกรรมการธนาคารออมสิน
ในการประชุมครั้งที่ 8/2567 เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2567